

Cyngor Bwrdeistref Sirol
MERTHYR TUDFUL
MERTHYR TYDFIL
County Borough Council

FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
Dydd Mawrth, 27 Ionawr 2026
Y Ganolfan Ddinesig

NODIADAU

YN BRESENNOL: Keith Maher (Ysgol Uwchradd Pen-y-Dre) - Cadeirydd
Abby Sharpe (Ysgol Fro Abercanaid)
Stuart James (Ysgol Uwchradd Afon Taf)
Sarah Hopkins (Y Bendigaid Carlo Acutis)
Owen Morgan (Ysgol Gynradd Parc Cyfarthfa)
James Voros (Ysgol Gynradd Gellifaelog)
Paul Phillips (Ysgol Gynradd Gellifaelog)
Rhiannon Stephens-Davies (Ysgol Arbennig Greenfields)
Anna Morris (Ysgol Fro Heolgerrig)
Mike O'Neill (Ysgol Uwchradd Pen y Dre)
Simone Roden (Ysgol Gynradd Gymunedol Ynysowen)
Sarah Townsin (Ysgol Coed y Dderwen)
Alwen Bowen (Ysgol Rhyd y Grug)
Sue Walker (Cyfarwyddwr Addysg)
Craig Flynn (Cyfarwyddwr Cyllid)
Anthony Lewis (Pennaeth Cynllunio, Cymorth ac Adnoddau Ysgolion)
Y Cyngorydd Gareth Lewis (Portffolio y Cabinet dros Addysg)

YN BRESENNOL: Joanna Lewis (Rheolwr LMS)
Emma France (Clerc y Fforwm)
Louise Ballinger (Cyfrifydd Addysg)
Phil Strand (Rheolwr TGCh Ysgolion)

Na	Trafodaeth/Gweithredu
1.	<u>Ymddiheuriadau / Croeso</u> Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan Jeff Beard a Garhard Williams.
2.	<u>Cofnodion Cyfarfodydd</u> Cytunwyd bod cofnodion y cyfarfodydd a gynhaliwyd ar y dyddiadau canlynol yn gofnodion gwirioneddol. <ul style="list-style-type: none">• 2 Rhagfyr 2025 - Gweithgor Fforwm• 9th Rhagfyr 2025 - Fforwm Cyllideb Ysgolion• 20th Ionawr 2026 - Gweithgor y Fforwm
3.	<u>Materion sy'n codi o'r cofnodion.</u> Dim.

4. Diweddariad Yngylch y System Gwybodaeth Rheoli Ysgolion

Trosolwg:

Rhoddwyd diweddariad ar y cynnydd mewn perthynas ag ailgaffael y System Gwybodaeth Rheoli Ysgolion. Mae'r gwaith yn parhau trwy'r Grŵp Adolygu System Gwybodaeth Rheoli Ysgolion sy'n cynnwys ysgolion a chynrychiolwyr yr Awdurdod Lleol.

Gweithgareddau a gwblhawyd ers y diweddariad diwethaf:

- Mae'r Grŵp Adolygu System Gwybodaeth Rheoli Ysgolion wedi'i sefydlu i arwain ar argymhellion casglu, gwerthuso a chaffael gofynion.
- Mae arddangosiadau system wedi'u cyflwyno ar gyfer y cynhyrchion System Gwybodaeth Rheoli Ysgolion a ddefnyddir amlaf yng Nghymru, gan gynnwys y darparwr presennol. Roedd y sesiynau yn agored i bob ysgol.
- Mae ymgysylltu ag Awdurdodau Lleol eraill wedi digwydd i ddysgu o'u profiadau caffael a mudo.
- Mae arolwg ysgol wedi'i gwblhau i ddal blaenoriaethau a gofynion allweddol.
- Mae mapio a dadansoddiad llawn o systemau 3rdparty/bolton wedi'u cynnal, gan gynnwys costau blynyddol ac ystyriaethau cydnawsedd. Mae cyfleoedd ar gyfer cydgrynhoi wedi'u nodi.

Costau

- System Gwybodaeth Rheoli Ysgolion a'r gwaith cynnal (ac eithrio caledwedd eilaidd): £77k y flwyddyn.
- Systemau a ariennir gan yr Awdurdod Lleol (ParentPay a Cypad): £30k y flwyddyn.
- Systemau 3ydd parti a ariennir gan ysgolion: £110k y flwyddyn.

Rhifau

- Ar hyn o bryd mae ysgolion yn defnyddio 16 categori system yn ogystal â System Gwybodaeth Rheoli Ysgolion.
- Mae 125 o achosion unigol o system 3ydd parti ar draws ysgolion.
- Y maes gwariant mwyaf yw Ymgysylltu a Diogelu Rhieni, sy'n dod i gyfanswm o £77k o'r gwariant o £110k a ariennir gan yr ysgol.

Amserlen Caffael Drafft

Cyfnod	Dyddiad Cychwyn	Disgrifiad
Tendr Mynd yn Fyw	1 Ebrill 2026	30 diwrnod
Gwerthuso (Ysgrifenedig ac Arddangosiadau)	1 Mai 2026	30–40 diwrnod
Cymedroli a Sgorio Panel	Mehefin 2025*	1 diwrnod
Gwobr	Mehefin 2026	1 diwrnod
Yn segur	Mehefin 2026	10 diwrnod
Cymeradwyaeth	Mehefin 2026	1 diwrnod
Wrth gefn	Gorffennaf 2026 (cyfnod tymor)	20 diwrnod

Na	Trafodaeth/Gweithredu		
	Cytundeb	Awst 2026	30 diwrnod
	<p>*Nodyn: Ymddengys "Mehefin 2025" yn anghyson yn llinell amser y ffynhonnell ac efallai y bydd angen ei gywiro.</p>		
	<p><u>Gweithgareddau Parhaus (Rhagfyr–Ionawr)</u></p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu fframwaith caffael cydymffurfiol gyda chydweithwyr caffael. • Mireinio anghenion defnyddwyr a'r fanyleb System Gwybodaeth Rheoli Ysgolion. • Swyddogion yr Awdurdod Lleol yn ymgysylltu â systemau ar gyfer profion ymarferol. • Trefnu sesiynau egulro dilynol trwyadl. 		
	<p><u>Gwaith i'w Gwblhau</u></p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • Cwblhau'r gyfres o gwestiynau caffael. • Sefydlu'r panel gwerthuso caffael. • Ymgysylltu â chyflenwyr fframwaith ychwanegol nad ydynt wedi'u mabwysiadu'n eang yng Nghymru eto. • Trefnu ymweliadau safle ag ysgolion sydd eisoes yn gweithredu llwyfannau System Gwybodaeth Rheoli Ysgolion newydd. • Adroddiad i'r Bwrdd Llywodraethu Masnachol. • Darparu adroddiad pellach i'r Fforwm Cyllideb Ysgolion ym mis Ionawr. 		
	<p><u>Cwestiynau / Sylwadau</u></p>		
	<p>PP: Beth fydd y ffactorau llwyddiant critigol ar gyfer y prosiect? PS: Trwy ymgysylltu ag ysgolion, byddem am gydgrynhoi nifer y systemau gydag ysgolion mewn un system safonol, gyda rhwyddineb cymorth a hyfforddiant. Bydd diogelu 3ydd parti yn parhau, gan fod ysgolion yn hapus ar hyn o bryd gyda'r darparwyr sydd ganddynt, ac mae ganddynt lawer o wybodaeth, ac mae rhwyddineb adrodd nad ydym am amharu arnynt. Ond bydd model diogelu ar gael ar y system newydd.</p>		
	<p>PP: Mudo gwybodaeth - a fydd mudo awtomatig, a fydd cyfle i brofi mudo data? PS: Un o ofynion y system newydd fydd bod angen iddi fod yn gydnaws â'r system bresennol i ganiatáu mudo awtomatig. Byddwn yn profi'r galluedd mudo fel rhan o'r broses brofi caffael. Mae gennym y dystiolaeth anecdotaidd o fudo trydydd parti.</p>		
	<p>KM: Rwy'n credu y bydd un o'r tendrau yn ddarparwr cyfredol? PS: Bydd, mae hynny'n gywir, rydym ar hyn o bryd yn credu y bydd tri darparwr a fydd yn gallu diwallu ein hanghenion.</p>		
	<p>PP: A fydd ysgolion yn rhan o'r broses dendro? PS: Bydd, mae gennym weithgor wedi'i sefydlu, byddwn hefyd yn dod â'r canfyddiadau yn ôl i'r grŵp hwn.</p>		
	<p>LLUN: Pwy fydd yn rhan o'r gwrthdystiadau? PS: Bydd y grŵp gwerthuso yn grŵp cyfranogi wedi'i ddewis ymlaen llaw; Bydd yn 3/4 cwestiwn ac 1/4 arddangosiad. Pan fydd tasgau penodol, bydd pob tasg yn cael ei gwerthuso gan arbenigwr yn y maes hwnnw er enghraifft swyddog arholiad neu amserlenni. Yna bydd gwerthusiad cyffredinol.</p>		

Na	Trafodaeth/Gweithredu
	<p>SR: A fyddwch chi'n derbyn adborth gan Awdurdodau Lleol eraill lle mae'r systemau hyn wedi'u cyflwyno? Rydym wedi derbyn adborth cadarnhaol a negyddol. Nid ydym yn gallu defnyddio adborth fel rhan o brofion; Mae angen i ni sicrhau bod pob prawf yn gyfartal ac yn dryloyw. Byddwn yn sicrhau bod y profion yn drylwyr a bod y systemau'n gallu diwallu ein hanghenion.</p> <p>AL: Y camau nesaf, a allwn ofyn i'r manylebau tendr gael eu rhannu naill ai â Gweithgor y Fforwm Ysgol neu'r Fforwm Ysgol cyfan?</p> <p>PS: Gallwn ddarparu adborth ar fanylebau tendr ac ynglŷn â'r llwybr i'r farchnad.</p> <p>KM: Mae angen i ni fod yn ymwybodol o'r heriau y gall ysgolion eu hwynebu, er enghraifft, nid yw nifer yr oriau hyfforddi a ddyrannwyd ar gyfer y system newydd yn cyd-fynd â'r anghenion / gofynion hyfforddi. Mae angen i ni sicrhau bod y staff sy'n defnyddio'r system, os oes gennym ddarparwr newydd, yn derbyn yr holl amser hyfforddi sydd ei angen arnynt i gyflawni'r rôl.</p> <p>Diolchodd y Cadeirydd i PS am ei gyflwyniad a'i ddiweddariad a'r holl waith sy'n cael ei wneud ar ran yr ysgolion.</p>
5.	<p><u>Taliad Refeniw Terfynol ac Arbedion Effeithlonrwydd ISB 2026/2027</u></p> <p>Trosolwg:</p> <p>Derbyniodd y Fforwm gyflwyniad gan CF yn amlinellu Taliad Terfynol Llywodraeth Leol 2026/2027, sefyllfa gyffredinol cyllideb refeniw y Cyngor, a'r goblygiadau penodol i Addysg ac Ysgolion. Amcangyfrifir bod diffyg cyllideb cyffredinol yr Awdurdod Lleol bellach yn £509,000, sy'n ostyngiad sylweddol ar amcangyfrifon blaenorol.</p> <p><u>Taliad Terfynol 2026/2027</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Derbyniodd Awdurdodau Lleol Cymru gynnydd refeniw o 4.5% (£282m). • Derbyniodd Merthyr Tudful gynnydd o 4.7% (£6.446 miliwn), gan godi o £135.780 miliwn i £142.226 miliwn. • Roedd anheddiad Merthyr yn y 5^{ed} safle gorau o'r 22 Awdurdod Lleol Cymreig. • Trosglwyddwyd grantiau penodol blaenorol gwerth cyfanswm o £134.263m (Cymru gyfan) i'r setliad; Cyfran Merthyr yw £2.654m. • Ni chynhwyswyd unrhyw gyfrifoldebau newydd yn y taliad. • Ni ddarparodd Llywodraeth Cymru daliad dangosol ar gyfer 2027/2028. <p><u>Cyllideb Refeniw 2026/2027 - Rhagdybiaethau a Phwysau</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tybiwyd dyfarniad cyflog o 2.5% ar gyfer 2026/2027, a 2% wedi hynny. • Nid oes cyllid ychwanegol ar gael os yw'r dyfarniad cyflog yn fwy na 2.5%. • Mae ailbriso'r Gronfa Bensiwn (Mawrth 2025) yn dangos gostyngiad o 5.4% mewn cyfraniadau cyflogwyr. • Amlygwyd blaenoriaethau trawsnewid: <ul style="list-style-type: none"> - Digidol a Chwsmeriaid - Diwylliant a'r Gweithlu - Gwydnwch Ariannol - Llywodraethu - Data - Partneriaeth a Chydweithio

Na	Trafodaeth/Gweithredu
	<p><u>Ysgolion - Sefyllfa y Gyllideb</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Nid oes angen arbedion effeithlonrwydd ychwanegol ar gyfer ysgolion yn 2026/2027. Nid yw gofynion effeithlonrwydd ar gyfer 2027/2028 a 2028/2029 wedi'u penderfynu eto. <p><u>Y Gyfarwyddiaeth Addysg - Pwysau Cost a Gofynion Ychwanegol</u></p> <p>Rhodddwyd rhagor o fanylion ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Effeithlonrwydd o fewn yr adran. Pwysau cost a gofynion ychwanegol, gan gynnwys cyllid Anghenion Dysgu Ychwanegol a galw cynyddol am gymorth Anghenion Dysgu Ychwanegol. <p>Datganiad i gloi:</p> <p>CF - Rwy'n gwbl ymwybodol o effaith barhaus y toriadau blaenorol a'r heriau ariannol parhaus sy'n wynebu ysgolion, ond ar hyn o bryd nid ydym mewn sefyllfa i wrthdroi unrhyw doriadau blaenorol.</p> <p><u>Cwestiynau / Sylwadau</u></p> <p>Diolchodd KM i CF am gyflwyniad clir ac agorodd y cyfarfod i gwestiynau.</p> <p>SR: Mae cyllid y Gronfa Ffyniant Gyffredin yn dod i ben a bydd y Gronfa Twf Leol yn cymryd drosodd, beth yw'r goblygiadau i staff yr Awdurdod Lleol?</p> <p>CF: Mae gwaith yn mynd rhagddo ar hyn o bryd, i roi cefndir i'r Gronfa Ffyniant Gyffredin ddisodli cyllid yr Undeb Ewropeaidd y mae'r Gronfa Twf Leol yn disodli'r Gronfa Ffyniant Gyffredin. Mae angen cyflwyno ein cynlluniau ar gyfer y Gronfa Twf Leol erbyn heddiw.</p> <p>I roi trosolwg byr mae toriad sylweddol o'r Gronfa Ffyniant Gyffredin i'r Gronfa Twf Leol. Mae cymhwysedd y gwariant hefyd y tu chwith.</p> <ul style="list-style-type: none"> Cronfa Ffyniant Gyffredin 70% adnoddau (cyflogau) a 30% o gyfalaf. Cronfa Twf Leol 30% o adnoddau a 70% o gyfalaf. Bydd gostyngiad sylweddol yn nifer y staff cyflogedig oherwydd y toriad i'r cyllid a chymhwysedd a blaenoriaethau'r grant. <p>SR: Gostyngiad sylweddol mewn costau sy'n gysylltiedig â rhaglenni'r Gronfa Ffyniant Gyffredin er enghraifft Ysgolion Bro?</p> <p>CF: Nid wyf yn gallu rhoi manylion ar hyn o bryd gan nad yw'r staff yn ymwybodol o'r canlyniad ar hyn o bryd felly ni fyddai'n briodol rhannu effaith ar brosiectau unigol.</p> <p>SRL Cytuno'n llwyr – diolch.</p> <p>KM: Rydym yn hapus nad yw ysgolion yn wynebu toriadau pellach ar gyfer blwyddyn ariannol 2026/2027. Mae angen i bawb sy'n bresennol fod yn ymwybodol, oherwydd toriadau parhaus, mae ysgolion sydd a chyllideb mewn diffyg neu sy'n wynebu cyllidebau diffyg dros y Cynllun Ariannol Tymor Canolig ac mae gan lawer o ysgolion Ddiffyg Trwyddedig Cynlluniedig ac maent yn bwriadu lleihau costau dros y tymor canolig. Mae llawer o'r gostyngiadau hyn mewn staffio a byddant yn effeithio ar y gwaith dysgu a chyflwyno a dylunio cwricwlwm.</p>

Na	Trafodaeth/Gweithredu
6.	<p><u>Adolygiad Cyllido Fformiwla 3-16</u> Argymhellodd Gweithgor y Fforwm Ysgol i'r Fforwm Ysgol ystyried yr adolygiad cyllido fformiwla 3-16 fel yr amlinellir isod.</p> <p><u>Pwrpas</u> Ystyried model cyllido i gefnogi fformiwla ysgol 3–16 oed ac adolygu dulliau a ddefnyddir gan Awdurdodau Lleol eraill.</p> <p><u>Cefndir</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Casglwyd cyngor gan Awdurdodau Lleol eraill drwy Gymdeithas Cyfarwyddwyr Addysg yng Nghymru ynghylch y ffordd y mae ysgolion 3–16 yn cael eu hariannu. • Mae'r ymatebion yn dangos bod y rhan fwyaf o Awdurdodau Lleol yn ariannu ysgolion 3–16 fel ysgolion Cynradd ac Uwchradd ar wahân, gan gynnwys cyllid ar gyfer y ddau Bennaeth. <p><u>Lwfans 3–16 arfaethedig</u> Mae'r Awdurdod Lleol yn cynnig cyflwyno Lwfans 3–16 i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adlewyrchu dyraniad cyfandaliad y Pennaeth Cynradd. • Cydnabod cyfrifoldebau ychwanegol i athrawon sy'n gweithio ar draws yr ystod oedran 3–16 oed. <p>Lwfansau yn cynnwys:</p> <p><u>Pennaeth Dyraniad Ysgol</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyllid sy'n cyfateb i Bennaeth Cynradd ychwanegol (Grŵp 3). • Sicrhau cyllid ar gyfer dau Bennaeth cyfatebol: <ul style="list-style-type: none"> - Pennaeth Gweithredol (trwy gyfandaliad Pennaeth) - Pennaeth yr Ysgol (trwy gyfandaliad Pennaeth Cynradd) <p><u>Dyraniad Athrawon nad ydynt yn Addysgu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyllid ar gyfer athro nad yw'n addysgu ar raddfa arweinyddiaeth ychwanegol. • Yn disodli'r trefniant lwfans ffederasiwn blaenorol. • Yn cydnabod anghenion gweithredol yr ysgol gyfan a mwy o amser di-gyswllt arweinyddiaeth (e.e., Pennaethiaid Teulu gyda 40% di-gyswllt). <p><u>Cyllid Llwyth Gwaith Athrawon</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyllid ychwanegol i gefnogi mwy o gyfrifoldebau ysgol gyfan ar draws meysydd pwnc. • Gwerth: £10,372 (cynnydd o 5%) • Yn cydnabod bod rhai athrawon (e.e., arweinwyr pwnc ysgol gyfan) angen amser di-gyswllt ychwanegol. <p><u>Model Cyllido</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd yr holl ddangosyddion eraill yn parhau i fod yn gyson â: <ul style="list-style-type: none"> - Adolygiad Cyllido Fformiwla Blaenorol 2020 - Model Cyflog Athrawon Ysgol ar Gyfartaledd (o fis Ebrill 2025) • Bydd y cyllid yn parhau i wahaniaethu rhwng elfennau Cynradd ac Uwchradd lle bo hynny'n berthnasol.

Na	Trafodaeth/Gweithredu															
	<p><u>Llinell Amser Gweithredu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd y fformiwla 3–16 yn berthnasol o 1 Medi 2026, pan fydd yr ysgol yn symud i un safle. • Mae cyllid yn pontio o 1 Ebrill 2026, a chanddo fformiwla agregedig. <p><u>Cyfnodau Cyllido</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 Ebrill 2026-31 Awst 2026: Fformiwla gyfredol ar draws pedwar safle. • 1 Medi 2026-31 Mawrth 2027: Fformiwla un safle 3–16 newydd. <p>Dim cwestiynau / sylwadau</p> <p><i>Gadawodd SH y cyfarfod.</i></p> <p>Galwodd y Cadeirydd bleidlais ar y cynnig – cytunodd y Fforwm Ysgol i argymhell yr adolygiad arfaethedig ac aeth ymlaen i ymgynghori ar yr adolygiad cyllido fformiwla 3-16.</p> <p>Cytuno – Cytunwyd yn unfrydol â'r argymhelliad a symud ymlaen i ymgynghoriad.</p> <p><i>Ailymunodd SH â'r cyfarfod.</i></p>															
7.	<p><u>Dyddiad ac agenda ar gyfer y cyfarfodydd nesaf.</u></p> <p>Fforwm Cyllideb Ysgolion</p> <table border="0"> <tr> <td>24^{ain} Mawrth 2026</td> <td>11.00am</td> <td>I'w gadarnhau</td> </tr> <tr> <td>14^{eg} Gorffennaf 2026</td> <td>11.00am</td> <td>I'w gadarnhau</td> </tr> </table> <p>Gweithgor Fforwm Cyllideb Ysgolion</p> <table border="0"> <tr> <td>10fed Mawrth 2026</td> <td>10.30am</td> <td>I'w gadarnhau</td> </tr> <tr> <td>5ed Mai 2026</td> <td>10.30am</td> <td>I'w gadarnhau</td> </tr> <tr> <td>16eg Mehefin 2026</td> <td>10.30am</td> <td>I'w gadarnhau</td> </tr> </table>	24 ^{ain} Mawrth 2026	11.00am	I'w gadarnhau	14 ^{eg} Gorffennaf 2026	11.00am	I'w gadarnhau	10fed Mawrth 2026	10.30am	I'w gadarnhau	5ed Mai 2026	10.30am	I'w gadarnhau	16eg Mehefin 2026	10.30am	I'w gadarnhau
24 ^{ain} Mawrth 2026	11.00am	I'w gadarnhau														
14 ^{eg} Gorffennaf 2026	11.00am	I'w gadarnhau														
10fed Mawrth 2026	10.30am	I'w gadarnhau														
5ed Mai 2026	10.30am	I'w gadarnhau														
16eg Mehefin 2026	10.30am	I'w gadarnhau														
8.	<p><u>Unrhyw Faterion Eraill</u></p> <p>Dim.</p> <p>Caeodd y Cadeirydd y cyfarfod a diolchodd i bawb am eu presenoldeb.</p>															